

Вісник УСПП

№1 (44)
Лютий 2016

БЮЛЕТЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СОЮЗУ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ

**Вийти на параметри
економічного зростання**

Чи є в України шанси вийти на пряму економічного розвитку?

Анатолій Кінах, президент УСПП, голова Антикризисної ради громадських організацій

Початок року – традиційний час для прогнозів. Промисловці і підприємці мають власний погляд на те, що слід очікувати в 2016 році, якими є шанси подолати негативні кризові тенденції та вийти на параметри зростання.

Почнемо з того, що економічна стагнація триває вже більше 40 місяців. Накопичені проблеми призвели у 2015р. до падіння ВВП майже на 11%, промислового виробництва – на 13,4%, експорту – майже на третину. У доларовому еквіваленті з 2013р. економіка скоротилася рівно вдвічі. З такого «дна» непросто піднятися, ось і Світовий банк у звіті «Глобальні економічні перспективи» дає прогноз зростання економіки в 2016р. на рівні 1 %.

Отже, наш короткий прогноз – стагнація триватиме, і нездатність уряду невідкладно задіяти стимули для розвитку економіки зайвий раз підтверджує невтішні очікування. В другому півріччі минулого року УСПП, Антикризисна рада громадських організацій неодноразово висловлювалися щодо неприпустимості затягування бюджетного процесу, перспектив погіршення ситуації на кожному конкретному підприємстві через невизначеність параметрів роботи на наступ-

ний рік. Однак бюджет знов, як і рік тому, був прийнятий в один з останніх днів року пізно вночі. Лише короткий аналіз цього документу свідчить: він гірше свого «незаконнонародженого» брата – бюджету 2015. Недоліки останнього стали більш очевидними зараз: в році, що минув, падіння ВВП перевищило бюджетні показники в 2-5 разів, індекс цін виробників – в 2,5 рази, падіння експорту – в 3-6 разів.

Такі серйозні розбіжності економічних планів і реалій наочно демонструють втрату якості управління найважливішими державними процесами. Однак ніякого аналізу помилок Кабінету міністрів не відбулося, ніякої

відповідальності міністри не понесли. Саме тому в бюджеті цього року ми знов спостерігаємо чисто математичне підташування показників ВВП, цінних індексів, прибутку підприємств. Скільки це може тривати?

Загальний аналіз витратної частини бюджету свідчить – вона спрямована лише на утримання самої державної машини. Вкладення в економіку не передбачені. Найважливіші державні витрати на охорону здоров'я та освіту скорочуються навіть в номінальному вигляді.

Неприпустиме затягування бюджетного процесу пояснювали необхідністю підготувати якісну податкову реформу. Але її український бізнес так і не дочекався. Підсумок податкових змін можна зве-

сти до фрази «могло бути ще гірше». Не вирішено головну проблему – не змінено систему адміністрування податків, яка мала б запровадити персональну відповідальність фіскальних чиновників за непрофесіоналізм та свавілля щодо бізнесу, матеріальну відповідальність держави за нанесення шкоди платнику податків, в тому числі через невідшкодування ПДВ, неповернення переплат, відволікання обігових коштів тощо.

Податкові зміни не обумовлюють виведення зарплат з тіні, оскільки за кожну гривню працівнику роботодавець має перерахувати в бюджет 51,6 коп. Це менше, ніж в 2014 р. (68 коп.), але досить багато, щоб перекрити виплату «в конвертах». Спрощену систему оподаткування вдалося відстояти лише частково, і те завдяки спільним діям багатьох громадських організацій бізнесу.

Аналіз усіх податкових змін має стати предметом окремого аналізу, тому висловимо основний підсумок: новації не призвели до зниженні фіскального навантаження на бізнес, не запропонували стимули для виходу «з тіні». Не хочу згадувати перипетії самого процесу підготовки податкових змін з його чисельними організаційними негараздами та відсутність елементарної скоординованості між парламентом та урядом. Головне, що реформа виявилася зірваною, і знову ніхто не поніс ніякої відповідальності.

В цілому економічна політика уряду, як що таку взагалі можна вважати існуючою, спрямована на деіндустріалізацію, пригнічення легального сектору та скорочення платоспроможного попиту. Ніяких умов для розвитку промисловості не створено, і навіть планів таких немає.

Україна не посилає позитивних сигналів міжнародним інвесторам.

Нас немає на інвестиційній мапі світу.

Економіка потерпає від браку фінансів, однак справа залучення інвестицій в виробництво не стала пріоритетною для уряду. За підсумками 2015р. капітальні інвестиції навряд чи перевищать їх обсяг лише за один квартал 2013р.

Отже, кризова економічна ситуація в країні великою мірою обумовлена безпрецедентним зниженням якості та професіоналізму, відсутністю персональної відповідальності в системі державного менеджменту. Бізнес-спільнота наголошує на незадовільній кадровій політиці в сфері державного управління: призначення за принципами особистої відданості, політичної кон'юнктури та партійних квот не відповідають вимогам часу. «Притчей во языцех» стала так звана боротьба з корупцією, коли нескінченні розмови відсунули реальні справи. Соромно чути, коли в Європарламенті, висловлюючи думку щодо важливості подолання корупції в Україні, наголошують на бажанні знати, «як був витрачений кожний євро допомоги».

Саме тому промислова спільнота вимагає невідкладних системних спільних дій з формування якісної системи державного менеджменту цивілізованими, конституційними методами. В іншому випадку криза лише поглибиться, загрожуючи, із врахуванням геополітичної глобальної ситуації, національній безпеці та успішній інтеграції України в європейське співтовариство.

Як у випадку з АТО у найскладнішому етапі за справу бралися і перемагали волонтери, так і через неефективну владну політику громадським організаціям, діловій спільноті доводиться брати на себе завдання глибокого чесного аналізу соціально-економічної ситуації в країні, напрацювання дієвих антикризових пропозицій, мобілізації ділової спільноти навколо їхнього вирішення. У минулому

році Антикризова програма спільних дій влади і бізнесу, готовий план економічного відродження країни, була поглиблена та оновлена найактуальнішими пропозиціями близько ста членів Антикрислової ради громадських організацій. Ми використовували усі можливості для залучення влади до ефективного діалогу, оскільки усвідомлюємо: жодна системна проблема не може бути вирішена одноосібно тільки президентом, парламентом чи урядом. Подолання кризи вимагає дуже серйозних сконсолідованих дій влади і бізнесу.

Для налагодження цивілізованого партнерства влади і громадянського суспільства був створений новий унікальний майданчик – Національний форум «Трансформація України». Його учасниками є патріархи Філарет, Святослав, представників Ради церков, організацій та об'єднань громадянського суспільства, міжнародної громади, в тому числі посол ЄС в Україні Я. Томбінський. Вже святі отці, наші закордонні колеги фіксують проблему браку сконсолідованих дій інститутів влади, паралельного діалогу між владою і громадянським суспільством.

Отже, і цього року ділова громада вбачає своїм головним завданням налагодити цей діалог, створити дієвий механізм розробки та ухвалення доленосних для країни рішень, який дасть можливість державі вирішувати проблеми не методом силових протистоянь і втрати людей, а через цивілізоване спілкування.

Основною вимогою ділового співтовариства до влади, і це зафіксовано в Антикрисловій програмі спільних дій влади і бізнесу, залишається розробка стратегії економічного розвитку України та результативна робота з його виконання.

Як можна миритися з тим, що в країні досі немає зрозумілих і якісних урядових програм модернізації та відновлення

промислового виробництва, формування привабливого інвестиційного клімату? Склалася дуже серйозна ситуація, ми – досвідчені люди, менеджери, керівники, фахівці – розуміємо: для того, щоб долати кризові явища, необхідно мати план антикризових дій. Наша пропозиція – взяти Антикризкову програму спільних дій влади і бізнесу на озброєння – залишається дуже актуальною. Ми не претендуємо на істину в останній інстанції, але держава повинна мати стратегічний план, включаючи антикризову складову. Ті документи, які нині на слуху, починаючи з програми уряду, стратегії 2020, в кращому випадку можуть вважатися лише протоколами намірів.

Всі країни, коли девальвується національна грошова одиниця, цілеспрямовано формують механізми імпортозаміщення, бо об'єктивно експорт стає неконкурентоспроможним. Чому держава не зосередиться навколо відповідних програм? В нас є величезні можливості – технічні, промислові, кадрові, сировинні. Ось приклад. Нещодавно на Трипільській ТЕС був проведений круглий стіл з питань енергетичної безпеки. Ми ознайомилися з підприємством, де нещодавно було завершено модернізацію теплового блоку. Довелося встановити технічно складне, сучасне обладнання – системи контролю, захисту тощо, і майже все воно (97%) було українського виробництва. Одним з виконавців став вітчизняний кіровоградський завод «Радій». Які ще необхідні приклади, щоб продемонструвати, яким потенціалом володіє наша економіка, промисловість, енергетика?

Інша тема – модернізація Укрзалізниці, це питання економічної безпеки держави, бо йдеться про транспортну інфраструктуру, кровоносну систему країни. Цілий рік міністр виступає і говорить, що локомотиви зношені на 93%, пасажирські

вагони – на 81%. В той же час падіння в галузі транспортного машинобудування України складає більше 80%, по вагонах на Крюківському заводі – мінус 82%.

З одного боку, величезна необхідність модернізації, оновлення рухомого складу, а з іншого – простої цілої галузі транспортного машинобудування, яка може виробляти майже все, починаючи з дво-системних електропоїздів і завершуючи вагонами метро. Це абсолютно неприпустимий, алогічний, антидержавницький підхід. Не готується ніяких програм, не відбувається жодних зустрічей, щоб оновити залізницю, завантажити підприємства, коли ми втрачаємо ринки на сході і відчуваємо

нагальну необхідність зберегти кадровий, технічний, промисловий потенціал, а далі шукати методи диверсифікації експорту на інших ринках...

Не можна миритися, що майже рік стоїть Південьмаш, галузе-

утворююче підприємство в ракетно-космічній сфері, від якого залежить наша участь у світових космічних програмах взагалі. З листопада минулого року ледве працює Запорізький автомобілебудівний завод, в вересні побитий антирекорд, в Україні було вироблено нуль легкових автомобілів. А ще в 2001-2002 рр. з різним ступенем локалізації вироблялося близько 200 тис автомобілів, в структурі роздрібних продажів всередині країни доля вітчизняних складала 65%. До речі, одне робоче місце в автомобілебудуванні створює мінімум 7-8 робочих місць по кооперації.

Чітка промислова політика, якої ми вима-

гаємо від уряду, потребує інших підходів до кредитування підприємств. У 2015р. ми неодноразово били на сполох щодо недоступності кредитів для реального сектору економіки. І підприємці, і фізичні особи відчувають, що при ставці НБУ 22% вона втрачає свою регулюючу роль. Однак без кредитів неможливий розвиток! На наші звернення в НБУ надійшла відповідь «кредитування – це не питання НБУ, це питання уряду». Стало очевидним, що Національний банк працює в віртуальному просторі.

Наша пропозиція незмінна: відпрацювати механізми кредитування пріоритет-

них напрямків, в тому числі через механізми рефінансування, як це роблять всі держави світу. Ми чули, що «забороняє МВФ», але вимагаємо дій влади з точки зору національних інтересів, очікуємо від неї дискусії, як по-розумітися й з

основним кредитором країни, й вирішити проблему ізоляваності від кредитних ресурсів.

Україна вже півтора роки співпрацює з Євросоюзом в рамках преференційного режиму, при цьому експорт до ЄС в 2015 р. майже не збільшився. З 1 січня започатковано режим вільної торгівлі з Європою. Очевидно, що самі по собі позитивні результати не відбудуться, якщо держава не додасть зусиль з активізації експортної політики.

УСПП, Антикризова рада громадських організацій проводять дуже серйозні заходи з Європарламентом, Євросо-

юзом, виходячи з проблем започаткування режиму вільної торгівлі. 9 грудня в Брюсселі відбулася конференція ЄП з теми вільної торгівлі, комунікації, законодавства. За підсумками підписано комюніке, там же була презентована Антикризова програма спільних дій влади і бізнесу. Був ухвалений меморандум між УСПП і BusinessEurope, організацією європейського бізнесу, яка охоплює практично всі національні асоціації ЄС. Нагадаю, з квітня 2015 року в Брюсселі працює наше постійне представництво в Євросоюзі, яке відкрито на базі BusinessEurope. Свої ініціативи пропонує Українсько-литовська ділова рада, Центр підтримки експорту при УСПП. Давайте усвідомимо масштаби комунікацій і можливостей, якими ми зараз володіємо, і будемо грамотно їх використовувати та надалі розвивати. Нині ми створюємо умови, які вкрай необхідні галузевим асоціаціям та окремим підприємствам в контексті поширення вільної торгівлі та подальшої інтеграції в європейську світову економічну систему.

Отже, соціально-економічна ситуація в 2016 р. вимірюється ще кризовими величинами, тому потребує швидких і прогнозованих дій уряду, парламенту в постійному діалозі із бізнес-спільнотою та громадянським суспільством. Ви-

магаємо максимально мобілізуватися навколо антикризової діяльності, додати зусиль до підвищення конкурентоспроможності економіки, покращення інвестиційних умов, модернізації промислових потужностей.

Наполягаємо на невідкладній розробці стратегії соціально-економічного розвитку України як в цілому, так і за галузевим принципом. Така робота потребує значного вдосконалення державного менеджменту. Проблема підвищення якості державної влади має бути серйозно розглянута на рівні президента країни та парламентської коаліції за активної участі громадянського суспільства, неурядових організацій та об'єднань. Виконавча влада має бути фаховою, працювати як одна команда, котра має програму розвитку країни, чітко бачить інструменти його реалізації та володіє ними.

У 2016 р. ділова громада буде й надалі наполягати на безумовному виконанні Антикризової програми спільних дій влади і бізнесу, додасть зусиль з контролю влади щодо управління економічними процесами в країні. Саме за таких зусиль державі вдасться зупинити економічну стагнацію, вийти на параметри зростання, які додадуть нам оптимізму.

Потрібно робити ставку саме на передові технології

Сергій Прохоров, перший віце-президент УСПП

Одним із беззаперечних досягнень України за останні роки стало довгоочікуване відкриття ринків із Євросоюзом. Це хороший стимул для вітчизняної економіки рухатись далі. Звичайно, на цьому шляху немало труднощів: з сертифікацією українських товарів, з опануванням під-

приємцями інформації про євроринок, а головне – з конкурентоспроможністю нашої продукції. Саме тому, на жаль, до кінця 2015 року експорт до Євросоюзу не мав очікуваних показників.

Як триває адаптація українського бізнесу до європейського ринку? Наразі головне для українських підприємців – вивчити тамтешні правила «гри», знати,

де, як і за яких умов можна отримати вигоду, посилити власну конкурентоспроможність. На практичному рівні це реалізується за рахунок контактів із європейськими підприємцями, різноманітними фондами, які фінансують навчання менеджменту українських компаній. Наші виробники йдуть на усталений ринок, тому їх завдання –

знайти своє місце на ньому, адекватно оцінивши власні можливості.

Вважаю дуже корисними тренінги, які проводять наші колеги із країн Балтії, Східної та Центральної Європи. Вони пройшли шлях до євроінтеграції, знають як більшість «підводних каменів», так і механізми вдалого використання всіх інтеграційних можливостей. Литва, Польща тепер успішно працюють на євrorинку, хоча у них теж свого часу не обійшлося без проблем. Семінари, які проводилися за підтримки УСПП Конфедерацією промисловців Литви в Києві та Вільнюсі (листопад-грудень 2015 року, – ред.) – чудова нагода не лише детально розпитати, що і як працює в ЄС, але й напряду обмінятися контактами, налагодити тривале партнерське співробітництво.

Ці тренінги плануються до продовження. У лютому обговорюватимемо це з литовськими колегами. Логіка проста: чим активніше український бізнес виходитиме на ринки, тим більше виникатиме в нього питань. Деякі з них – наприклад, участь в тендерах країн-членів ЄС – можна наразі вирішити лише за допо-

моги іноземних партнерів. І литовські компанії, в принципі, готові до цього. В планах – відвідування кращих європей-

ських компаній, ознайомлення із найсучаснішими технологіями, розробками і підходами до виробництва, залучення до програм навчання менеджменту.

Чим ми можемо зацікавити іноземні компанії до кооперації?

Освітою та хорошим рівнем підготовки наших спеціалістів. Українці здатні працювати із найновішими розробками, мають купу своїх ідей. Вітчизняний інтелектуальний потенціал дуже високо цінується в сучасному світі. В Європі є серйозний попит на конструкторські розробки, вирішення вузлових питань щодо підготовки інфраструктурних проєктів. ІТ-фахівці вже давно працюють на закордонних замовників, пропонуючи якісну продукцію за прийнятними цінами. Приведу приклад: у 2015 році промисловці плідно працювали із Асоціацією інженерів Литви. Останні дуже зацікавлені у послугах вітчизняних інженерів, співпраці з машинобудівними підприємствами, вони, зокрема, працювали із «Київприладом» та залишились дуже задоволені. Литва думає, як діяти в умовах четвертої промислової революції, про що в січні йшла мова в Давосі, на Всесвітньому економічному форумі.

Наразі український будівельний бізнес пішов у Литву виконувати реновацію існуючих споруд у напрямку підвищення енергоефективності будівель. Цей перспективний напрям працює з 2014 р.

Чи загрожує українському бізнесу тотальна міграція? Ця тенденція не настільки масштабна – більшість вітчизняного бізнесу має свої активи в Україні та планує свою подальшу діяльність тут. А йдуть наші підприємства в Польщу, Чехію, Литву, Словаччину, бо там створені більш сприятливі умови – якісна податкова система, доступ до кредитів (1-2% проти наших майже 30%), можливість участі в тендерах ЄС, відсутність потреби проводити довгі перемовини, створювати дистриб'юторські підрозділи тощо. Тут слово за державою, яка повинна нарешті звернути увагу на легкість ведення бізнесу. У промисловців своя мета – через підвищення відповідальності, патріотичне ставлення до діла розвивати власну економіку, внутрішній ринок. Це довгий процес, в якому має брати активну участь і влада, і суспільство, і сам бізнес, і навіть наші міжнародні партнери.

Нині багато говорять про кооперацію українських та європейських компаній, розвиток промислової кооперації на умовах субконтрактингу, бо тільки передові європейські компанії можуть брати безпосередню участь в тендерах ЄС. До речі, це єдиний вихід для вітчизняних підприємств, що з об'єктивних причин не здатні швидко модернізуватися, перейти на виробничі стандарти і технічні регламенти ЄС. Адже вони мають реальні шанси отримати цей субпідряд: європейський замовник бачить, що культура та якість виробництва в Україні на високому рівні.

Зараз Україна активно реформує си-

стему технічного регулювання, переходячи від радянських ДСТО до регламентів ЄС. Тут є одна проблема – пошук коштів для сертифікації продукції, засобів виробництва. Наприклад, для цих цілей Крюківському вагонобудівному заводу потрібно 1,5 млрд. гривень та часовий «люфт» впродовж 3 років. Треба багато працювати, паралельно, як вже зазначалося, знаходячи можливості субконтрактингу чи працюючи на внутрішні замовлення.

До речі, перехід на регламенти ЄС потрібен не лише для зовнішньоекономічних стосунків з Європою. Цивілізований світ – Канада і Ізраїль, з якими вільна торгівля буде запроваджена найближ-

чим часом, США тощо мають дуже подібні, майже ідентичні стандарти. До них прагнуть і багато перехідних, таких як наша, економік. Отже, впроваджувати їх означає відкривати можливості і для розширення кон-

тактів з ринками третіх країн.

Нам треба розширяти обрії економічного мислення, бачити тенденції розвитку світової економіки. Зараз всі намагаються зменшити залежність від природного газу, працювати в сфері енергоефективних технологій. Якщо підприємець відкриє виробництво теплових насосів, акумуляторів – то це вигідне капіталовкладення, а якщо виробництво твердопаливних котлів – в цьому є певна загроза, бо таке виробництво не розвиває інновації в цілому. **Потрібно робити ставку саме на передові технології, дбати про нарощування інтелектуаль-**

ного потенціалу.

Треба скоріше оговтуватись від кризи і братися за сучасну промислову та інноваційну політику: машинобудування, літакобудування, високоточні технології. В літакобудуванні, для порівняння, 1 робоче місце створює 14 додаткових в інших галузях. Потрібно переходити на створення продукції із високою доданою вартістю, в цьому потрібна вигода: станемо конкурентоспроможними на світовому ринку, стимулюємо економіку та підвищимо добробут суспільства через збільшення кількості робочих місць,

зростання платоспроможності населення, активізацію споживчого попиту тощо. Треба розуміння на державному рівні, що промислове виробництво дуже важливе, адже забезпечує робочі місця, цим самим підтримуючи соціальну стабільність. Литва свого часу мала промвиробництво на рівні 68% від ВВП. У 90-х роках вони також пішли хибним шляхом – виробництво впало до 15%, але швидко усвідомили помилковість цього підходу. Їхні вчені підраховали, що для економічного росту їм необхідно аж ніяк не менше 25%, і вони досягли цього показника.

Європейці вітають активізацію громадянського суспільства в Україні

Євроделегати обговорили механізми налагодження тіснішої співпраці України та ЄС – наприкінці січня в польському місті Лодзі пройшов великий форум «Європа-Україна. Стратегія реформ і модернізації – чи відбувся прорив?». Кілька сот урядовців, політиків, експертів з Польщі, України, Німеччини, Франції тощо розглянули нинішню ситуацію в нашій країні та ймовірні стратегії її розвитку, подолання кризових явищ в економіці.

Було наголошено на величезній ролі саме громадянського суспільства в процесах реформування країни та її подальшого євроінтеграційного шляху. Україна нині має добрі напрацювання: громадська активність в політичному, економічному, соціальному

житті значно зросла та тяжіє до чіткої структуризації, створення об'єднаних платформ для діалогу різних сфер громадянського суспільства, суспільства та влади.

Потужним майданчиком для такої діяльності є, наприклад, Національний форум «Трансформація України», орієнтований

на розбудову демократичної держави, реалізацію європейської моделі розвитку країни. Його було презентовано УСПП євроделегатам в Польщі, а раніше і представникам Європейського парламенту в Брюсселі.

Учасниками Національного форуму є представники всіх гілок влади та громадянського суспільства України, духовенство, учасники міжнародних організацій

країн-членів ЄС та країн-членів «Великої сімки», зокрема голова представництва ЄС в Україні Ян Томбінські, дипломати.

Варто зазначити, що учасники Форуму напряду вже співпрацюють із польськими колегами, зокрема, наразі займаються розробкою та впровадженням підходу використання досвіду Польщі у трансформації країни згідно стандартів ЄС.

Наступними кроками буде проведення секторальних форумів задля більш практичної та результативної роботи активної неурядової спільноти. Європейські колеги, присутні на презентації, серед яких Штефан Фюле, Ян Томбінські та ін., розділили думку, що Національний форум має всі ресурси для того, щоб

стати ефективним інструментом взаємодії суспільства, президента, парламенту, уряду України та міжнародної спільноти задля трансформації країни, підтримки розвинутої, міцної національної економіки, забезпечення сталого розвитку держави.

На форумі в Лодзі були розглянуті надзвичайно актуальні для України питання захисту територіальної цілісності, вирішення проблеми Донбасу політичним шляхом, обговорена роль ЄС в зміцненні колективної безпеки в Європі. Українську сторону цікавила подальша підтримка ЄС у процесі адаптації до умов вільної торгівлі, тіснішої інтеграції із Союзом, розвитку політики Східного партнерства.

У 2016 році можна чекати ще три угоди про ЗВТ

Україна у 2016 році розраховує на укладення угод про зону вільної торгівлі з Канадою, Ізраїлем та Туреччиною.

Про це повідомляється у відповіді Міністерства аграрної політики та продовольства України.

«У 2016 році можемо говорити про старт мінімум трьох Угод про Зону вільної торгівлі», – йдеться в тексті.

Зазначається, що у 2016 анонсований запуск лібералізації торгівлі з Канадою. Необхідні документи Україна та Канада підписали ще в липні. Згідно домовленостей, з моменту набуття чинності Угода відкриє для українських експортерів 98% канадського ринку товарів.

Крім цього, в активній стадії відбувається підготовка до укладення Угоди про Зону вільної торгівлі з Ізраїлем. Тут як особливо перспективну продукцію для

вітчизняних експортерів можемо назвати зернові, борошно пшеничне, кондитерську продукцію, соняшникову олію, насіння олійних культур тощо.

Також відповідно до Програми діяльності КМУ до 2018 року передбачено підписання угод про створення ЗВТ з Туреччиною, Радою співробітництва арабських держав Перської затоки та Економічним співтовариством держав Західної Африки.

Нагадаємо, що з 1 січня 2016 року стартувала перша угода про ЗВТ з Європейським Союзом.

На сьогодні проводиться робота з оцінки можливості наслідків укладання угод про вільну торгівлю з РСАДПЗ (Рада співробітництва арабських держав Перської затоки) та ЕКОВАС (Економічне співтовариство країн Західної Африки).

Для реіндустріалізації потрібна комплексна державна політика

Хімічна промисловість України перебуває в стані турбулентності. За останні три роки із цієї сфери «вимилося» більше тисячі підприємств, вихід на експорт ускладнюється вартісним та довготривалим процесом сертифікації продукції, а традиційні ринки втрачено через політику сусідньої держави-агресора. Як подолати кризу в умовах відсутності єдиної стратегії економічного розвитку країни, сучасної промислової політики, привабливого інвестиційного клімату? Розповідає **президент Союзу хіміків України, член Антикризової ради громадських організацій Олексій Голубов.**

Олексію Григоровичу, як минув для хіміків 2015 рік?

Досягненнями у минулому році важко похвалитися, адже обсяги виробництва за цей період впали на 16%. Проте це ми говоримо, оглядаючи результати 2014 р., коли вже наївно вважали, що досягли дна. Насправді, порівняно із кращими часами – а для хіміків це був 2012 рік – зниження виробництва уже досягло 54-56%. Це колосальне падіння, такого галузь не знала з часів другої світової війни. Із 6,5 тис. підприємств за три роки зникла тисяча. Відповідно кількість робочих місць скоротилась на 15 тис. Рентабельність – найменша по всій промисловості і дорівнює мінус 17,8%. Інвестиції і експорт теж синхронно падають – поки що в 2,7 рази.

У чому причина такого стану однієї з найсильніших колись ланок вітчизняної індустрії?

По-перше, цьому є певні об'єктивні пояснення. Втрачені підприємства Криму, в зоні АТО з квітня 2014 р. не працюють великі вітчизняної хімії – горлівський «Стірол» та северодонецький «Азот». Окрім того, у 2015 році виникли причини, про

які раніше й не думали. Наприклад, в квітні – на початку травня були зупинені 2 великі підприємства – Черкаський та Рівненський «Азот» через арешт спірного газу в сховищах. Заводи простояли до жовтня, поки ми не почали бити

на сполох. Аграрії потребували добрива – йшла посівна, а виробничі потужності заводів Одеси і Дніпродзержинська не могли покрити весь попит. Тоді Мінекономрозвитку зібрало всі сторони конфлікту за столом переговорів. За результатами досягнутого компромісу заводи відновили роботу. І це непоодинокі ситуації. Практично з аналогічної причини третій рік простоює «Карпатнафтохім» – найпотужніше підприємство виробництва пропілену, смоли піролізу, полівінілхлориду, поліетилену, хлору, каустичної соди та іншої продукції. Але влада досі не поспішає розібратися з ситуацією, хоча йдеться про підтримку вітчизняного виробника, збереження робочих місць, скорочення імпорту і зростання експорту продукції,

притоку валюти в державу.

То чому ж, на Вашу думку, реакція держави або дуже неохоча, або ж відсутня взагалі?

Задля управління реальним сектором економіки нашої владі бракує професіоналізму. Ми разом із профспілкою хіміків відправили на ім'я прем'єр-міністра 7 листів на теми, які важливі не тільки для галузі, а в цілому для вітчизняної економіки. Не отримали жодної відповіді. Нині ж вся промисловість некерована.

Коли ліквідували Міністерство промислової політики, то обіцяли організувати профільний департамент в Мінекономрозвитку. В результаті залишили тільки одне управління,

робота якого зводиться до банальних запитів на інформацію у галузевих асоціацій. А розібратися в суті конкретних питань та проблем нікому, бо нема фахівців.

Тож індустрія сама себе не витягне? Потрібні чіткі дії влади?

Ну, звичайно. Приведу приклад із європейської практики, де вже давно усвідомили важливість сучасної промислової політики. Коли у Франції до влади прийшов Франсуа Олланд, він створив Міністерство промислового відродження і поклав на нього всі інноваційні функції. Розумієте, які процеси відбуваються в світі? Йде вибух реіндустріалізації – промисловість «ставлять» на нові «шпали». А у нас в Україні цього не чують і не розуміють, бо нема професіоналів, є знеосо-

блені чиновники, які проблемами промисловості не переймаються. То й діють однобоко, не думаючи про тенденції, які обов'язково відіб'ються в майбутньому.

Повернімося до тієї ж ситуації з Рівненським та Черкаським «Азотом». Хтось віддав наказ закрити підприємствам доступ до газу, що і було зроблено. А на цих заводах працюють близько 10 тисяч працівників, які мають сім'ї. Добре, що власник не загубив колектив. Але якби при владі були технократи, професіона-

ли, то вони би не допустили навіть передумов такого стану речей. Якщо є проблема, то потрібно в ній розібратися. Це не щось екстраординарне: конфліктуючі сторони були, є і будуть. Але в чому задача міністерства? По-

садити за стіл переговорів і допомогти знайти компроміс.

В нашій державі не чують промисловців та й бізнес взагалі, бо не розуміють, що відбувається, які наслідки матиме по-дальше «вільне плавання».

Якими є можливі варіанти для розвитку хімічного сектору? Експорт чи робота на внутрішній ринок?

Нині на підйомі перебувають вітчизняні аграрії. Зокрема, поставили за мету виробляти 80 млн. тон зернових в рік, а згодом і 100 млн. Цей крок реальний. В Інституті фізіології рослин і генетики (ІФРГ) НАН України виведено багато вітчизняних сортів пшениці, що дають велику врожайність. Очолює інститут відомий в світі вчений генетик акаде-

мік Володимир Васильович Моргун. Він підрахував, що для забезпечення такого врожаю потрібно вносити біля 240 кг міндобрив на гектар. Найбільше добрив аграрії внесли в 2013 році – біля 70 кг/га. Та й якість добрив повинна покращуватися. У сукупності виходить, що сільське господарство країни щорічно потребує близько 8 млн. тон добрив, сучасна потужність вітчизняних хімічних підприємств – приблизно 8,6 млн. т/рік. Треба створити умови, щоб і аграріям, і хімікам було вигідно, коли на українські поля вносять українські добрива, а не витрачати на це валюту.

Безумовно, на загальну ситуацію в хімії вплинула втрата російських ринків, ліквідація зони вільної торгівлі з Росією. Хоча на ринок РФ хіміки постачали близько 13% від всього експортного об'єму. Не такий великий відсоток, але важливо інше: продукція йшла туди із відносно високим ступенем переробки, із високою доданою вартістю. Це миючі, резиново-технічні вироби, лакофарбова продукція, вироби із пластмаси та інше. До країн ЄС, з якими з 1 січня започаткована зона вільної торгівлі, поставляємо переважно мінеральні добрива і напівфабрикати – усього 80% експорту. Думаю, цей експорт буде мати продовження. А ось з внутрішнього ринку їх продукція із високою доданою вартістю може витіснити вітчизняну. Тому треба негайно займатися підвищенням конкурентоспроможності вітчизняного виробництва. Наступним кроком має стати завоювання нових ринків.

Це ж яких?

Південна Америка, Африка – вони потребують шин, добрив, миючих засобів, гумовотехнічних виробів та проектних розробок з модернізації старих і будівництва нових виробництв. Звичайно, чекаємо підвищену активність працівни-

ків посольств, торгових місій для пошуку партнерів.

Щодо модернізації виробництва – українські підприємства працюють над цим?

Є така міжнародна програма «Responsible Care», яка була створена провідними хіміками планети років 30 тому. Для безпеки виробництва вирішено було ввести жорсткіші нормативи. ООН тоді оцінила її і взяла під свою егіду. Це нові стандарти. Ми долучилися до неї в 2010 році, а вже за рік Європейська асоціація хіміків перевірила наші заводи і надала висновок, що хімічна промисловість України стала 55-ю, яка успішно апробувала цю програму. Йдеться про всі великі заводи. Союз хіміків, що координує «Responsible Care», щорічно проводить конкурс серед підприємств галузі, нагороджує переможців. Серед них – Одеський припортовий завод тощо. З цього питання звітуємо в ЄС: що зроблено на наших підприємствах і яких показників з охорони праці, з екологічної безпеки досягли учасники програми.

І наостанок. Чого чекати галузевим виробникам в новому 2016 році?

Чи будуть позитиви цього року – залежить від того, чи прийдуть до уряду професіонали. Досить уже дилетантам управляти економікою, це нікуди не годиться. Треба почати реформи, а не просто говорити про них. Потрібна інтенсивна праця, прийняття нарешті програми економічного розвитку країни. Не постійне запозичення кредитів, а опора на власний потенціал – ось запорука успіху. Потрібно розвивати потужності, створювати умови для притоку інвестицій та виробництва продукції з високою доданою вартістю, тоді і впевненість в майбутньому буде.

Записала Ірина Куцюк

Якісна податкова реформа – гарантія зростання ділової активності в країні. Підприємці, громадські організації закликають державників не імітувати фіскальну реформу з консервацією в Податковому кодексі найгірших умов для ведення бізнесової діяльності, а разом напрацювати пакет змін, що стимулював би вітчизняну економіку.

Активна робота УСПП із найвпливовішим лобістом бізнесу в ЄС, що об'єднує ділові асоціації майже 40 країн Європи – *BusinessEurope*, знайшла своє логічне продовження в підписанні Меморандуму про співробітництво між організаціями у Брюсселі. На фото генеральний директор *BusinessEurope* Маркус Бейрер та президент УСПП Анатолій Кінах.

На спільному засіданні Антикризисової ради громадських організацій та правління УСПП в грудні м.р. промисловці та підприємці говорили про цілісний план виходу із кризи. Сюди належить вивірена валютно-кредитна політика, відновлення промисловості, стимулювання агросектору, допомога українському бізнесу в зоні АТО, диверсифікація експортних ринків.

Представники промислово розвиненого іракського регіону Басри зацікавлені в налагодженні прямого контакту із українськими машинобудівними компаніями, науковими установами, представниками залізничного транспорту.

Дипломати висловили готовність працювати із бізнесом. Президент Української асоціації зовнішньої політики Володимир Хандогій: «Можемо стати своєрідною «зовнішньополітичною рукою» бізнесу, надавати фахові пропозиції, спільно проводити міжнародні заходи». Наразі підписаний Меморандум про співробітництво між УСПП та Асоціацією.

Президент Американсько-української ділової ради (USUBC) Морган Вільямс (третій справа) розповідає про можливості інвестиційної співпраці двох країн.

Президент УСПП Анатолій Кінах провів у Вашингтоні низку зустрічей із представниками американських бізнес-асоціацій, зокрема, Американсько-української ділової ради. Обговорювалось питання потреби зміцнення вітчизняної економіки як запоруки національної безпеки України, поліпшення ділового клімату, налагодження тісніших комунікацій між підприємництвом обох країн.

В УСПП навчали підприємців новим технологіям в будівництві і комунальному господарстві. Представники європейських та американських компаній поділилися із вітчизняними бізнесовцями найновішими розробками та ідеями в галузі. Раніше на зустрічах подібного формату обговорювались кроки зі зниження енергозатратності виробництв, переходу на біопаливо.

Віце-президент УСПП, голова консультативної ради проекту ЮНІДО в Україні зі сприяння, адаптації та впровадження ресурсоефективного та більш чистого виробництва Василь Крутов (третій зліва) розповідає вітчизняній підприємницькій громаді про актуальні проекти.

Тісні зв'язки українського та литовського бізнесу, налагоджені УСПП та Конфедерацією промисловців Литви, отримують фундаментальне вираження – вперше за історію країн було проведено двосторонній економічний форум. До його роботи відразу долучилися Президент України П.Порошенко та Президент Литви Д.Грибаускайте, міністри економічного розвитку, представники структур ЄС, більше ста промисловців і підприємців України та Литви.

Одна із найбільш модернізованих галузей українського виробництва – кондитерська – втрачає свої позиції

Вітчизняна кондитерська галузь завжди була однією із найрозвиненіших в харчовій промисловості України, яка пропонує якісний та конкурентний товар як національному, так і закордонному споживачеві. Окрім того, підприємства цієї сфери роблять значний внесок в підвищення технологічності та наукоємності виробництва – на провідних кондитерських фабриках проведено повну модернізацію потужностей,

встановлені найсучасніші виробничі лінії. Втім, навіть цей сегмент української економіки не лише не отримав стимулів до розвитку, а балансує на межі беззбитковості, розповідає **президент Асоціації «Укрконд-пром» Олександр Балдинюк.**

З чим завершили нелегкий для української економіки 2015 рік вітчизняні кондитери?

Загалом ситуація важка. Ми спостерігаємо великі обсяги падіння виробництва по галузі: з 950 тис. тон в 2012 році до майже 600 тис. тон минулого року, на 40%. Йде мова про виживання галузі – більше третини виробництва втрачено. Нині ми знаходимося на рівні так званої точки беззбитковості, коли ставка кредиту більша, ніж норма прибутковості підприємства. Галузі заважають різні обставини: втрата певних традиційних ринків (РФ), зволікання уряду з вирішенням гострих

питань для бізнесу – доступу до кредитів, валютного регулювання тощо. Деякі підприємства можуть взагалі припинити свою роботу – а відновити її після такої зупинки вже буде вкрай важко. Втратити робоче місце легко, а щоб створити його – треба вкласти 20 тис. доларів, що далеко не кожному підприємцю під силу.

Помітно знизила попит на кондвироби економічна криза в Україні, вони є так

званим продуктом насолоди. Звичайно, із погіршенням економічної ситуації споживач відмовляється саме від таких товарів. Крім того, уряд в такій ситуації чомусь вживає заходів, які погіршують конкурентоспроможність.

Протягом всього 2015 року застосовувався додатковий імпорتنний збір, який призвів до здорожчання нашої продукції на 7%. Кондитерські ринки є достатньо заповненими у всьому світі, спостерігається навіть надлишок пропозицій, тому цінова конкуренція є дуже жорсткою. А за таких умов собівартість нашої продукції збільшувалася. 10% мито на імпорتنу сировину, а в нашій галузі від 40 до 50% складає саме імпортна складова – це вдар по цінових можливостях.

Додатковий імпорتنний збір був збережений цілий рік, попри те, що ми доводили, що це контрпродуктивний захід. Ця ідея була подана нібито задля стабілізації

платіжного балансу. Але насправді велика девальвація гривні, аж до її знецінення, обмежила закупівлі імпорتنих продуктів, що в природний спосіб і вирівняло платіжний баланс. А ось додатковий імпорتنий збір вдарив по національному виробнику.

В цьому році додатковий митний збір відмінили – але не тому, що прислухались до вітчизняних товаровиробників, а просто країни СОТ тиснули на Україну. Ми переконані, що через додаткові мита було більш втрачено, ніж отримано. Погіршилися позиції на зовнішніх ринках (на 30-40% впав експорт на традиційні ринки збуту без врахування Росії), втрачені робочі місця через скорочення виробництва. Отже, погіршилась конкурентоспроможність. До речі, ніхто з можновладців не був притягнутий до відповідальності.

По-друге, валютне регулювання в нас драконівське. Зокрема, норма про обов'язковий продаж 75% валютної виручки. Ми фактично повинні купити відразу ж те, що здали, адже нагадую – 50% імпоротної сировини для виробництва можемо придбати саме за валюту. І ось це «здав-викупив» не так просто зробити, бо паралельно НБУ також викупує вільноконвертовану валюту на ринку – таким чином здійснюючи додатковий тиск на гривню. Окрім того, ми купуємо валюту вже за іншим, дорожчим курсом. Це величезні втрати: 150 млн. гривень в рік. Ось так віддаємо гроші комерційним банкам. Ми порахували, що провідні бюджетоутворюючі галузі України на цих купівлях-продажах втрачають 3 млрд. грн. щороку. Це за офіційними статистичними даними.

Виявляється, через погіршення позицій товаровиробника штучно дотується банківська система?

Саме так. Ще одна причина наших негараздів – це жорсткий фіскальний тиск.

Весь останній рік податок на прибуток збирався авансом. Податок взагалі втратив своє значення як стимулюючий економічний інструмент і став механізмом вичавлювання грошей підприємців на розсуд фіскальних органів. Це податкове свавілля. Інша проблема – хронічне не повернення ПДВ. Тут виникає ось який парадокс: чим більше галузь експортує, тим під більшим ударом вона знаходиться. Такі антибізнесові кроки дуже небезпечні зараз, коли спостерігається велика інфляція, гроші стали дорогими, і єдиним джерелом фінансування підприємств є власні кошти. Саме їх держава витискає незалежно від економічних результатів виробників і тих норм, що законодавчо регулюють цей процес.

Зараз навпаки влада мала б звернути увагу на експортоорієнтовані галузі, які виробляють готову продукцію із високим ступенем переробки, тому що ми спостерігаємо падіння ціни на сировинних ринках у всьому світі.

Як впливає на галузь повноцінний запуск вільної торгівлі із Євросоюзом?

У нашій галузі законодавство гармонізоване із європейським вже давно – бар'єрів в цьому практично немає. Показники харчової безпеки по багатьох показниках мають ще й величезний «запас». Ми не перший рік постачаємо продукцію в ЄС. Єдине, що заважало до ЗВТ – це високе мито на нашу продукцію, 35%, що обмежувало українську присутність в західних мережах.

Важливо, що ринок ЄС дуже конкурентний за ціною. При тому він недорогий, але там присутні достатньо потужні гравці, які мають реалізовані маркетингові стратегії, доступ до споживача. Нам цей доступ треба ще знайти. Необхідно зрозуміти, що їм треба, бо є певні нюанси в споживчих смаках: ринок Євросоюзу – то насправді

майже 30 національних ринків. Але зараз не вистачає грошей, щоб витягнути виробництво, де їх взяти на потужний маркетинг!

Крім того, в багатьох країнах ЄС є всього кілька торговельних мереж – 90% послуг надається 3-4 мережами, як наприклад, в Австрії. Треба в них якось потрапити. Велика світова мережа не чула про українські компанії. Вони знають великі транснаціональні корпорації і якихось місцевих виробників, серед яких вибирають асор-

тимент. Потрапити на західні торгові полиці – це велике питання, причому – державної політики, яка має всіляко сприяти вітчизняному експортеру.

Поки ми існуємо в агресивному до виробника економічному середовищі, урядова економічна політика – фінансова, валютно-кредитна, регуляторна – не зосереджена навколо нашої підтримки. Перекоаний, що така ситуація має бути обов'язково змінена.

Херсонський бізнес шукає нові ринки

Херсонське відділення УСПП активно працює над пошуком нових ринків для регіональних експортерів. Там дослідили основний вектор, за яким працює херсонський бізнес на закордонні ринки – поставка сільськогосподарської продукції, та наголошують на потребі якісного і кіль-

кісного розширення експортних категорій. Промисловці і підприємці області мають значний потенціал та готові працювати із іноземними партнерами. Ця думка стала лейтмотивом неофіційної зустрічі керівництва відділення УСПП з Арменом Заргаряном, координатором програм відділу Східної Європи та Середньої Азії Міжнародного Торгового Центру (ІТС).

«Малий і середній бізнес Херсонщини, що працює в аграрному секторі та сфері переробки, може і повинен освоювати нові напрямки експорту. Це дуже актуально на

фоні закриття російського ринку і запуску зони вільної торгівлі з ЄС», – вважає голова правління Херсонського регіонального відділення УСПП В'ячеслав Петренко.

Сторони обговорили напрямки потенційного співробітництва, зокрема окреслили

основні дотичні точки можливої взаємодії. Це, в першу чергу, сфера вирощування та переробки овочевих, баштанних і ягідних культур, які могли би бути цікаві закордонному споживачеві.

На думку В'ячеслава Петренко, ділові контакти між ІТС та Цен-

тром підтримки експорту, що працює при УСПП, можуть стати ефективним інструментом підтримки аграріїв і товаровиробників Херсонщини.

У свою чергу, Армен Заргарян зазначив, що херсонські підприємці мають хороший експортний потенціал та висловив упев-

Координатор програм відділу Східної Європи та Середньої Азії Міжнародного Торгового Центру (ІТС) А. Заргарян, підприємець І.Бжезицький та голова правління Херсонського РВ УСПП В.Петренко

неність в їх успішному виходу на європейські та інші ринки.

Довідково. Міжнародний торговий центр (ITC) (Centre du commerce international (CCI) - агентство з технічного співробітництва Конференції Організації Об'єднаних

Націй з торгівлі та розвитку та Всесвітньої Торгової Організації, яке займається операційними і орієнтованими на підприємців аспектами розвитку торгівлі. Штаб-квартира ІТС знаходиться в Женеві (Швейцарія).

Україні потрібен новий закон про податки

Юлія Дроговоз, віце-президент УСПП з питань податкової політики.

Те, що відбувалося в минулому році з підготовкою змін податкового законодавства, на засіданні правління УСПП та Антикризисової ради громадських організацій 18 грудня було названо «зрив податкової реформи».

Кінець року запам'ятався високою активністю підприємницької спільноти на тлі неуваги уряду, відсутності підтримки напрацьованих діловими колами змін в

ході обговорення на засіданні Національної ради реформ та в парламенті. Єдиним суддею правильності рішень був призначений МВФ. Такі події довели нагальну необхідність об'єднання громадянського суспільства та бізнесу навколо справи справжнього комплексного реформування податкової системи, яка дозволила б бізнесу вижити в кризових умовах, гарантувала б зростання економіки України, сприяла б мінімізації загроз, які постали у соціально-економічній сфері країни.

Прийнятий закону № 909 від 24.12.2015 р. «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деякі законодавчі акти

України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» законсервував у кодексі систему авансової сплати податків та ПДВ-рахунків, електронних рахунків для сплати акцизного податку при реалізації палива, обмеження спрощеної системи оподаткування та посту-

пове скасування спецрежиму для аграрного сектору.

Отже, так звані «компромісні» точкові зміни до ПКУ призвело до численних проблем, а саме:

а) застосування норм «заднім

числом»:

- щодо спрощенців (лист ДФС України від 18.01.2016 р. № 1527/7/99-99-17-02-02-17 «Про окремі зміни у законодавстві щодо спрощеної системи оподаткування»), який 20.01.2016 р. був переглянутий на користь платників податку;

- щодо оподаткування прибутку підприємств (зміна строків подання податкової декларації);

б) позбавлення державної підтримки суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки;

в) відсутність комплексного підходу до зменшення навантаження на фонд оплати праці, що не призведе до легалізації заробітних плат, але обумовить «дірку» у бюджеті;

г) запровадження двох Реєстрів поданих заяв на бюджетне відшкодування: для платників, що мають право на автоматичне відшкодування, та для решти платників (призведе лише до збільшення корупційної складової в нормах ПКУ).

Зауважимо, що внесені до ПКУ протягом 2014-2015 рр. зміни поступово збільшували податкове навантаження на бізнес та населення. Отже, в 2015р. бізнес чекав на норми, що збалансують ситуацію, послаблять податковий тягар. Однак цього не сталося. Уряд, основний розробник закону № 909, продемонстрував неспроможність оцінити вплив реформ на економіку країни, незацікавленість в об'єктивному погляді на подальший розвиток. Міністерство фінансів не виконало свої прямі функції – проект нового Податкового кодексу України пройшов навіть без техніко-економічного обґрунтування. Отже, все, що відбулося під наглядом уряду, має характер імітації реформ, не зорієнтовано на підйом, не є фактором підтримки національного товаровиробника.

Саме тому УСПП, Антикризова рада громадських організацій не бачать іншого виходу з ситуації, як розробка і ухвалення абсолютно нового закону про податкові зміни.

На круглому столі «Податкова реформа:

відкладений старт. Пропозиції бізнесу щодо справжніх ефективних змін у системі оподаткування в інтересах стимулювання розвитку економіки України», який був проведений в УСПП 29 січня, було презентовано низку напрацювань експертів та представників громадських організацій бізнесу (перш за все, УСПП, Руху бізнесу України та об'єднання «Автомайдан»).

Зокрема, при підготовці проекту закону («Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо гідного оподаткування для виходу економіки з кризи») було запропоновано врахувати такі положення:

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

- зниження базової ставки податку до 15% (чинна 18%);

- перехід на нову модель оподаткування прибутку: розподілений прибуток та прирівняні до нього платежі;

- база оподаткування: нараховані дивіденди, що виплачується на користь фізичних осіб, неплатників податку на прибуток, нерезидентів (не враховується сума реінвестицій), а також прирівняні платежі:

- 1) перевищення порогу обмеження щодо сум процентів за борговими зобов'язаннями від нерезидента – пов'язаної особи (перевищення 50% максимального розміру ставки НБУ за зовнішніми запозиченнями - правила «тонкої капіталізації»);

- 2) суми перевищення цін, визначених за

правилами ТЦУ над договірною ціною по операціях з пов'язаними особами та нерезидентами, що розташовані в низькоподаткових юрисдикціях і офшорних зонах;

3) суми роялті (100%) на користь:

нерезидентів, що розташовані в низькоподаткових юрисдикціях (офшори);

нерезидентів, які не є бенефіціарним (фактичним) отримувачем (власником) роялті; нерезидентів, що не підлягають оподаткуванню у відношенні роялті в державі, резидентами якої вони є; осіб, які сплачують податок на прибуток у складі інших податків (крім фізичних осіб); осіб, звільнених від сплати податку на прибуток або тих, що сплачують цей податок за нижчою ставкою.

У разі обґрунтування ціни за правилами, визначеними ст. 39 ПКУ, – вищезазначені платежі не прирівнюються до розподілу прибутку.

4) суми перевищення 0,5% від доходу платника, що були сплачені на користь неприбуткової організації;

5) суми (100%) виплат на страхування (перестрахування) страховиків – резидентів на користь страховиків-нерезидентів (крім договорів обов'язкового страхування, «Зеленої карти», договорів страхування пасажирських перевезень цивільної авіації, а також договорів з страховиками-нерезидентами, рейтинг надійності (стійкості) яких відповідає встановленим регулятором вимогам);

- встановлення податкового періоду – календарний рік для всіх платників податку;

- сума податку, сплачена протягом року, враховується при визначенні суми податку за підсумками року;

- для неприбуткових організацій збере-

жено діючі критерії щодо статусу їх неприбутковості (нецільове використання коштів неприбуткової організації призводить до втрати статусу неприбутковості).

ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

- зниження ставки податку до 15% (чинна 20%): ставка 15% є мінімальною стандартною ставкою за законодавством ЄС згідно Директиви Ради 2006/112/ЄС про спільну систему ПДВ;

- скасування системи депонування коштів на електронних рахунках в СЕА ПДВ при збереженні електронної системи реєстрації податкових накладних та/або розрахунків коригування до них (скасування формули розрахунку сум податку, на яку платники мають право зареєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригування до податкових накладних);

- встановлення порядку коригування податкових накладних виключно постачальниками товарів/послуг;

- встановлення порядку повернення коштів з електронних рахунків у системі електронного адміністрування ПДВ платникам податку або до бюджету (з обліком на ІКПП) відповідно до заяви платників;

- підвищення річного обороту для обов'язкової реєстрації осіб як платників податку на додану вартість з 1 до 2 500 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня податкового року (3,445 млн. гривень у 2016 році);

- заборона скасування контролюючим органом сум податкового кредиту за формальними ознаками: податковий кредит може бути скасовано виключно у разі виявлення помилки в ІПН платника або у формуванні його по неоподаткованих операціях;

- впровадження бюджетного відшкодування в автоматичному режимі для всіх

сум ПДВ, підтверджених СЕА ПДВ: скасування обмежень на автоматичне відшкодування (критерії);

- запровадження єдиного публічного Реєстру заяв на бюджетне відшкодування та запровадження обов'язку відшкодування ПДВ виключно в порядку черговості надходження заяв в межах єдиного Реєстру;

-збереження спеціального режиму оподаткування ПДВ сільськогосподарським підприємствам в редакції, що діяла до 1 січня 2016 року;

- встановлення особливого порядку оподаткування для юридичних осіб при здійсненні ними операцій з постачання власної виробленої продукції (молока, молочної сировини, молочних продуктів, м'яса, м'ясопродуктів, іншої продукції переробки тварин (шкур, субпродуктів, м'ясо-кісткового борошна), виготовленої з поставлених молока або м'яса в живій вазі сільськогосподарськими підприємствами, іншими юридичними і фізичними особами, у тому числі фізичними особами-підприємцями, які самостійно вирощують, розводять, відгодовують продукцію тваринництва.

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

- зменшення базової ставки ПДФО до 10% (чинна 15/20%);

- встановлення ставки 5% на дивіденди, які виплачуються платниками розподіленого прибутку, ставки 20% - на дивіденди, які виплачуються не платниками розподіленого прибутку, на виграші, призи, подарунки;

- розширення кола осіб першого ступеня споріднення при оподаткуванні спадщини (+ дід, баба, онуки, рідні брати та сестри);

- запровадження нової системи оподаткування доходів від провадження діяльності (в т.ч. підприємницької) на загальній сис-

темі оподаткування:

1 категорія – «пом'якшена» загальна система оподаткування для дрібної одноосібної діяльності (нова);

2 категорія – загальна система оподаткування для самозайнятих осіб (нова).

Характеристика 1 категорії - «пом'якшена» загальна система оподаткування для дрібної одноосібної діяльності – сплата ПДФО за фіксованою ставкою:

- фізичні особи, не зареєстровані як підприємці без права найму інших осіб;

- види діяльності – роздрібна торгівля; надання побутових послуг населенню; традиційні народні промисли (перелік встановлюється місцевою радою);

- обсяг річного доходу до 300 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня звітного року (у 2015 році – 304,5 тис. грн.);

- реєстрація: заявочний принцип з поданням заяви до органу місцевого самоврядування (сільради, міськради, райради тощо). Місцевий орган самоврядування повідомляє орган ДФСУ про таку заяву. Орган ДФСУ бере таку фізичну особу на податковий облік як платника ПДФО за фіксованим розміром;

- розмір податку: фіксований розмір ПДФО в місяць 10% мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня податкового року (у 2015 році – 121,8 грн. у розрахунку на місяць);

- звітний період: календарний рік, за який подається декларація спрощеної форми про доходи, отримані від здійснення такої діяльності;

- відсутність вимог щодо державної реєстрації підприємцем;

- відсутність вимог щодо ведення обліку

доходів і витрат;

- самостійне визначення бази нарахування ЄСВ;

Характеристика 2 категорії – загальна система оподаткування для самозайнятих осіб – сплата ПДФО з прибутку:

- фізичні особи – підприємці та фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність;

- види діяльності – без обмежень;

- кількість найманих працівників не обмежена;

- обсяг річного доходу – без обмежень;

- об'єкт оподаткування: дохід – різниця між доходами та витратами (тобто прибуток). Встановлюється перехідний період, протягом якого витрати будуть визначатися із застосуванням непрямого методу (Доходи*коефіцієнт). Розмір коефіцієнту буде визначатися на рівні: у 2017 році – 0,80; 2018 рік – 0,65;

- спрощений облік доходів і витрат за касовим методом для тих платників, хто не веде спрощений бухгалтерський облік;

- ставка податку: 10%;

- спрощені вимоги до підтверджуючих документів (в т.ч. довільної форми з обов'язковим зазначенням реквізитів, що ідентифікують контрагента). Для платників ПДВ - повноцінний облік доходів і витрат на підставі документів, які відповідають вимогам бухгалтерського обліку;

- право на амортизацію основних засобів,

що використовуються у діяльності (крім житлової нерухомості та легкових автомобілів);

- звітний період: календарний рік;

- сплата: щоквартально авансовими платежами;

- подання річної декларації та остаточний розрахунок ПДФО за звітний рік.

СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ

- не застосування РРО платниками з обсягом доходу до 3 млн. грн.;

- компенсація з місцевих бюджетів витрат

платників єдиного податку на придбання реєстраторів розрахункових операцій у розмірі 75% вартості придбаних РРО;

- для платників 1 та 2 групи єдиного податку – збільшення річного

обсягу доходів та його прив'язка до розміру мінімальної заробітної плати:

1 група – 300 розмірів мінімальної заробітної плати;

2 група – 2 500 розмірів мінімальної заробітної плати;

- для платників 3 групи єдиного податку:

для фізичних осіб - збільшення річного обсягу доходу до 4500 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня податкового року (6,2 млн. грн. у 2016 році);

для юридичних осіб – збільшення річного

обсягу доходів до 20 млн. грн.;

- для платників 4 групи єдиного податку – с/г виробники: запровадження критеріїв до платників податку:

річний обсяг доходу до 100 млн. гривень;

площа земель, що використовується – до 3 тис. гектарів.

- заборона застосування спрощеної системи оподаткування для фізичних осіб – підприємців, які ведуть господарську діяльність з юридичними особами та одночасно перебувають з ними у трудових відносинах.

ЄДИНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ВНЕСОК

- встановлення єдиної ставки ЄСВ 10%;

- встановлення для всіх самозайнятих осіб єдиної бази нарахування ЄСВ-суми, що визначається такими платниками самостійно для себе (але не менше мінімального страхового внеску);

- поширення на самозайнятих осіб страхового покриття на випадок тимчасової втрати працездатності та нещасного випадку на виробництві (сьогодні добровільна участь).

ТРАНСПОРТНИЙ ПОДАТОК

- призупинення сплати податку на період викрадення автомобіля.

АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ

- запровадження електронного кабінету платника податків – он-лайн доступ платників податків до управління особовим рахунком (облік платежів, авансів, переплат, заліки, податковий борг);

- встановлення персональної відповідальності посадових осіб контролюючих органів.

Реалізація положень даного законопроекту, на думку експертів ділової спільноти,

не матиме негативного впливу на дохідну частину бюджету, оскільки його норми направлені на детінізацію економіки, відновлення ділової активності, зростання інвестиційної привабливості економіки України (в першу чергу, стимулювання внутрішнього інвестора), відновлення економічного зростання. Компенсаторами зменшення ставок податків є збільшення податкових надходжень за рахунок зростання темпів виробництва та реалізації товарів, робіт, послуг, активізації внутрішнього ринку (збільшення платоспроможності населення, розвитку малого підприємництва), детінізації економіки.

Внаслідок реалізації закону очікується збільшення ВВП на 17%, в першу чергу за рахунок детінізації економіки, вивільнення ресурсів платників податків, збільшення платоспроможності населення.

В порівнянні з чинною системою оподаткування податкові надходження до бюджету та Пенсійного фонду зменшаться на 127 млрд. грн., які за рахунок детінізації економіки на 25% будуть компенсовані на 110 млрд. грн.

Покриття решти (17 млрд. грн.) прогнозується за рахунок:

а) економічного зростання через активізацію внутрішніх інвесторів та залучення зовнішніх інвесторів, враховуючи, що будуть створені унікальні умови для розвитку бізнесу;

б) за рахунок скорочення бюджетних видатків шляхом скорочення податкового навантаження на фонд оплати праці держслужбовців.

Загальний рівень податкового навантаження внаслідок реалізації реформи «Податкова гідність» не буде перевищувати 31 %, що відповідає середньому показнику у світі.

УСПП наполягає на комплексному ре-

формуванні податкової системи і пропонує усім об'єднанням, організаціям бізнесу долучитися до підготовки нового документу з тим, щоб в першому кварталі

ц.р. завершити роботу та за допомогою народних депутатів, які поділяють наші думки, подати законопроект в парламент.

Окремий «наїзд» чи політика тиску на підприємців?

Іван Пєтухов, почесний президент і засновник ТОВ «Адамант», віце-президент УСПП

З преси. 19 січня в офіс одного з столичних Інтернет-провайдерів «Адамант» вломилися порядку 20 співробітників Служби безпеки України. Силовики шукали засновника і почесного президента ТОВ «Адамант» Івана Пєтухова. Пізніше виявилось, що спецслужби засікли абузостійкий хостинг (дозволяє розміщувати сайти різноманітних тематик, ігноруючи при цьому всі ознаки цензури, і може гарантувати збереження даних, всупереч систематичним скаргами на такий тип контенту) і прийшли з наміром вилучити сервер його власника. Співробітники СБУ провели в офісі «Адаманту» чотири дні.

Як повідомила речник СБУ, силовики проводять заходи щодо припинення діяльності міжнародного хакерського угруповання, один із членів якого – українець, який перебуває в міжнародному розшуку. Саме він, за версією СБУ, розмістив серверне обладнання на технічному майданчику «Адаманту». У результаті силовики вилучили серверне обладнання цього користувача з технічного майданчика.

Після такої інформації вважаю, що є під-

стави говорити не про окремий «наїзд», а про частину якоїсь політики. Адже в останній рік атаки на ІТ-галузь з боку правоохоронних органів почастишали. Це були десятки резонансних випадків, і я, займаючись активною громадською діяльністю, намагався включатися по максимуму. Якщо забирали або громили обладнання, закривали офіс – ми писали листи, зверталися в усі інстанції.

Однак «наїзди» не припиняються. З ринку стали масово йти компанії, тільки за третій-четвертий квартал минулого року 2,5 тисячі ІТ-фахівців переїхали за кордон. Йде розвал найбільш передового сектору економіки країни, який дає гарний приріст ВВП.

Звичайно, хочеться зрозуміти причину подій. Ми робимо експертний аналіз законодавчого поля – що розробляється чиновниками і депутатами в сфері ІТ. В останній рік стало дуже помітно, що

йдуть законопроекти, які не наближають нас до Європи. Щось одіозне в ІТ-секторі ухвалили у Білорусі чи в РФ – тут же ці ідеї з'являються у нас. Не припиняються спроби заборонити приватність в Інтернеті або встановити тотальний контроль за всіма мобільними пристроями.

Давайте згадаємо законопроект N 1888 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інтересів держави, споживачів телекомунікаційних послуг та удосконалення державного регулювання у сфері користування радіочастотним ресурсом України». Тоді довелося витримати серйозний тиск з боку його ініціатора – голови Комітету з інформатизації та зв'язку ВРУ. Було дуже складно достукатися до кожного депутата, переконати, що законопроект не має права на існування, зупинити шалене бажання контролювати всі електронні пристрої, що мають доступ в Інтернет – комунікатори, ноутбуки, телефони.

В останній рік від таких відомств, як СБУ, НКРЗІ (Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації) і Держспецзв'язок, знову стали з'являтися проекти законів, які не тільки обмежують права і свободи громадянина, а й ділять IT-ринок по-новому. Знову мусуються теми: а давайте встановимо контроль над Інтернетом, обкладемо податками фрілансерів, знищимо малий і середній бізнес, встановимо тотальний контроль за всіма людьми.

Такого тиску і шкідливих законопроектів, як зараз, за останні 15 років в IT-сфері я не бачив. Рівні загроз зросли в рази. Після Майдану держава і бізнес намагалися разом вирішувати виникаючі проблеми. IT-ішники створили групу у Держспецзв'язку для захисту від кіберзагроз. До неї увійшло близько 30-ти провідних компаній: і великі мобільні оператори, і Ін-

тернет-провайдери. Тоді вдалося відбити практично всі DDoS-атаки і мінімізувати кібер-загрози з боку агресора. Це було дивовижна співпраця держави і приватних компаній, дуже плідна і обнадійлива.

Більше того, на території «Адаманту» більше 4-х років тому, за участю співробітників Департаменту контррозвідки інтересів держави у сфері захисту інформації СБУ та представників IT-безпеки банків, представники кіберполіції Голландії проводили курси з IT-безпеки. «Адамант» 15 років працює тільки в законодавчому полі, до нас ніколи не було претензій, ми допомагали практично всім.

А тепер виходить, що найактивніші компанії держава намагається взяти під контроль. І я не можу для цього знайти нормального логічного пояснення. Замість того, щоб з нами співпрацювати, на нас починають тиснути.

У будь-якій нормальній країні є принцип державно-приватного партнерства, коли держслужби і ключові провайдери працюють, не порушуючи баланс інтересів. Баланс так само повинен дотримуватися і між приватністю громадянина, яку, до речі, захищає Конституція і закони, і між вимогами державної безпеки, суть яких – відстояти права законослухняних громадян і припинити діяльність порушників і кіберзлочинців. Цей баланс має бути зрозумілим і прозорим.

...СБУ вирішила влаштувати в «Адамант» шоу – по-іншому назвати не можна. Лізти по сходах, коли тобі назустріч відкривають браму – як на мене, це негідно. Вихо-

дить представник «Адамант»: «Хлопці, тут ворота є. Може, вам сходи з іншого боку поставити?» Слизько ж, шкода хлопців.

Справа в тому, що був виявлений хостинг, який видався СБУ підозрілим. Це був клієнт «Адамант-телеком», і це їм пояснили. Компанія «Адамант» не мала безпосереднього відношення до їх питання.

«Адамант-телеком» обслуговує фізосіб, вона працює на єдиному податку і договорах з публічною офертою. Договір розміщений на сайті. Компанія «Адамант-телеком» орендувала у компанії «Адамант» ряд стійок. Сама ж компанія «Адамант» працює тільки з юридичними особами. І ми чудово розуміємо: там, де юрособи, де є паперовий договір, там солідний клієнт, у нього відповідально стежать за серверами. І я точно знаю, що такі «маски-шоу» не повинні відбуватися. Чому нас не поінформували заздалегідь, не попросили надати інформацію, не попередили? «Адамант» обслуговує ту ж Службу безпеки, забезпечує доступ до Інтернету Кабінету міністрів і надає електронні послуги багатьом іншим державним відомствам. Обслуговуючи такі організації, ти апріорі не можеш займатися чимось незаконним.

Я кажу: «Хлопці, ви, будь ласка, не ламайте, не трочіть, не відключайте від живлення. Візьміть свій диск, запишіть всю інформацію і доводьте в суді». Ми їм допомогли, попередили, щоб не вимикали сервера. На підставі запиту видали необхідні документи. До речі, письмовий запит у них був з собою, але його не хотіли показувати, а відразу стали ломитися в двері.

Було порушено розділ 15-й Кримінально-процесуального кодексу, статтю 166-ю, частину 1-ю, за якою очевидно, що сценарій вилучення обладнання не стосується до нашого випадку. Тому що спочатку потрібно не обшук робити і виїмку, а

тимчасовий доступ до речей і документів (159-я, 165-я). Вони перевищили свої повноваження.

«Маски» прийшли з постановою щодо вилучення технічного майданчика «Адамант». Ви уявляєте, що це? У підсумку забрали сервери конкретного користувача. Залишився акт про вилучення. Я пообіцяв користувачеві, якщо він законослухняний і випадково опинився в незрозумілій ситуації, як і ми, – ми йому допоможемо.

Бачу в цій дії СБУ елемент морального тиску на мене як на громадського діяча насамперед. Справа в тому, що зараз розглядається ряд законопроектів, в яких знову хочуть встановити контроль над усіма телекомунікаційними мережами та обладнанням. Тобто знову у можновладців виникло бажання і переділити ринок, і внести «контрольні» норми. Громадські організації ІТ, підприємців загалом виступають різко проти.

Після цього випадку мені дуже складно буде спілкуватися зі своїми колегами з Європейського Союзу, з Америки, з Ізраїлю. Торік, почувши, що моя компанія брала участь у захисті від DDoS-атак, сюди приїжджали всесвітньо відомі і американські, і ізраїльські компанії, було багато планів. Тепер я не знаю, що їм розповісти хорошого про ІТ в Україні.

Звичайно, ми не маємо наміру з таким миритися. Посилюється солідарність самих компаній, вони дуже підтримують одна одну, починаючи від найбільшої компанії і закінчуючи найменшим провайдером.

Треба гучно говорити про необхідність реформи СБУ: в країні, яка живе в умовах гібридної війни, службі безпеки є чим зайнятися, окрім брутального тиску на законослухняний бізнес.

Більше того, я дуже рекомендую і керів-

ництву Служби безпеки, і нашому регулятору, і Адміністрації президента організувати зустріч з айтішниками та спільно провести конференцію або форум, на якому обговорити ці питання. Наприклад, ІТ-форум «Розвиток України через ІТ».

Чому б правоохоронним органам не подумати, що галузь працює у важких умовах і потребує якщо не підтримки, то хоча б невтручання? Світові ІТ стрімко розвиваються, це найактивніший та інноваційний ринок. В Україні є величезні перспективи – вона займає четверте місце в світі за кількістю сертифікованих ІТ-спеціалістів (після США, Індії, Росії), наша держава входить до ТОП-30 локацій для передачі замовлень на розробку персонального забезпечення.

Зараз сфера інформаційних послуг займає третє місце серед усіх сфер економіки країни. У сфері працює багато представників малого бізнесу.

Перевага галузі полягає в тому, що для збільшення обсягів виробництва не по-

трібні значні інвестиції в основні засоби, оскільки головний актив ІТ-галузі – інтелектуальний і людський фактор; що одне робоче місце в ІТ-індустрії створює 3-4 робочих місця в суміжних галузях.

Звичайно, зараз в галузі криза. Ціни не змінилися, долар виріс, економічно витягувати ситуацію важко. У 2014р. темпи зростання експорту послуг скоротилися з 25% до 5%, сумарний спад внутрішнього ринку досяг 50%. Про міграцію фахівців ми вже говорили. За таких обставин розмовляти з представниками ІТ-галузі методом тиску і грубої сили – просто самогубний крок, який призведе до чергової хвилі відтоку мізків і капіталів, відходу бізнесу «в тінь», примітивізації економічного комплексу країни в цілому.

Однак ми – ІТ-громадськість і підприємницьке співтовариство – будемо оприлюднювати кожен факт брутального ставлення до підприємців, домагатися покарання винних, вимагати докорінної реформи правоохоронних органів та СБУ.

Система професійно-технічної освіти має бути збережена

Традиційне прийняття «під ялинку» головного фінансового закону країни має не менш традиційне продовження у вигляді множення проблемних питань. Закладена в тексті закону норма передачі фінансування державних професійно-технічних навчальних закладів з державного бюджету на обласні та міські є непродуманим кроком. Про це свідчить велика кількість офіційних звернень до уряду керівників місцевих рад, закладів професійно-технічної освіти, профспілкових організацій тощо. Справа в тім, що місцеві органи влади не передбачили в своїх бюджетах на 2016 рік відповідних коштів.

Крім того, більшість обласних, а тим більше міських бюджетів неспроможні фінансувати професійно-технічні навчальні заклади у повному обсязі – деякі з них і самі є дотаційними. Через зміни до витрат держбюджету без фінансування залишились 78 ПТУ – це офіційний підрахунок Міністерства освіти. Під загрозою – підготовка кваліфікованих трудових кадрів в масштабах країни з відповідними наслідками – соціальною напругою, початком руйнації цілого освітнього напрямку.

Нагадаємо, що на початок року в Україні налічувалося близько тисячі закладів профтехосвіти.

Критичність становища все ж змусила парламентарів в січні прийняти рішення про виділення 600 млн. грн. для ПТУ. Однак очевидно, що державний менеджмент в країні так і не навчився передбачати результат власноруч введених новацій. За інформацією міністерства освіти та навчання, наразі «планується розроблення та затвердження планів заходів щодо забезпечення фінансування професійно-технічних навчальних закладів». З чого можна підтвердити висновок, що жодних попередніх розрахунків і аналізу при прийнятті такого рішення і тим паче – включення його в держбюджет-2016 не було.

По-друге, перш ніж перекидати фінансування на місцеві бюджети, доцільно було б хоча б проконсультуватися із областями, підготувати для цього відповідний ґрунт. За твердженнями міністра фінансів Наталії Яресько, у I кварталі 2016 року будуть вирішуватись питання з кожним конкретним обласним бюджетом. Але що робити ПТУ всі ці 3 місяці, як виживати і на що надіятись?

600 млн. грн. навряд чи достатньо, щоб підтримати життєдіяльність сотень професійно-технічних закладів та виплатити стипендії тисячам його студентів. Орієнтовна потреба у видатках для фінансування ПТУ в 2016 році може скласти більше 5 млрд грн. Хіба міста України спроможні взяти на себе такі витрати? При цьому саме в ПТУ навчається найбільший відсоток дітей із малозабезпечених родин, в яких немає шансу отримати освіту інакшим чином. До цього додаються проблеми харчування дітей-сиріт, сплати за

комунальні послуги, виплати студентам стипендій і зарплат викладачам.

Для чого ж ставити ПТУ на межу виживання, якщо країна потребує відродження промислово-виробничого потенціалу? Коли в державі нарешті з'явиться розуміння потреби реіндустріалізації, хто буде працювати над цим? Адже, за статистикою, нині вік кожного шостого працівника робітничої спеціальності майже 50 років, а кожен чотирнадцятий – уже пенсіонер. Кількість ПТУ і так невмолимо зменшувалась за роки незалежності – паралельно із поглибленням кризи великого виробництва та скоротилася за 15 років на 35%. Нинішній хаос із фінансуванням може пришвидшити це скорочення.

При цьому рівень підготовки спеціалістів у вітчизняних профтехучилищах є дуже високим – випускники стають висококваліфікованими робітниками на виробничих підприємствах України та закордону.

«Це дуже непрофесійний та недалекий крок, що свідчить про гостру необхідність підвищення рівня державного менеджменту в країні», – наголошують в Антикризисній раді громадських організацій. УСПП та Антикризисна рада громадських організацій спрямували в уряд та міністерство освіти вимогу вжити заходів щодо недопущення руйнації сфери професійно-технічної освіти.

Підприємці та промисловці готові об'єднати зусилля із урядом для спільного вирішення проблематики у цій сфері.

УСПП може допомогти підприємцям уникнути ненадійних партнерів

**Сергій Худобін, директор департаменту
з корпоративної безпеки УСПП**

При підписанні господарських контрактів, що передбачають товарно-грошові та кредитні операції, кожному учаснику угоди доцільно перевірити надійність і сумлінність майбутнього партнера. Від цього залежить успіх договору та уникнення зупинки чи затримки виробничих процесів. Компанії мають взяти собі за правило детальне вивчення партнерів до підписання контрактів з ними. Якщо ж вони з якихось причин не можуть самостійно зібрати таку інформацію, УСПП як найбільше об'єднання українського бізнесу пропонує своє сприяння в цьому.

Адже, на жаль, в Україні непоодинокі випадки, коли, отримавши за договором обумовлену суму (передплату чи повністю), виконавець просто не надає передбачені послуги чи не постачає товар. Якщо ви не володієте достатньою інформацією про ділову репутацію контрагента, маєте ризик потрапити в неприємну ситуацію.

Подібний випадок трапився із Черкаським обласним центром медичної допомоги, який провів тендер на закупівлю палива – звичайно, за бюджетні кошти. Переможцем у конкурсі було визнано ТОВ «Майдан Фудс», що запропонувало найнижчу ціну за 51,5 тис. літрів бензину та 33,63 тис. літрів дизелю. В листопаді 2015 року з ним було укладено відповідний

договір.

Втім, «Майдан Фудс» зарекомендував себе ненадійним постачальником та не зміг виконати свою частину договору. Про що сам через певний час поінформував замовників, попросивши розірвання угоди та зняття з нього казначейських зобов'язань, що і було зроблено. Втім, сам факт порушення договірних зобов'язань та спричинення установі збитків залишився не вирішеним. Медичний центр опинився у скрутному становищі: бюджетні гроші залишилися невикористаними, заклад паливно-мастильних матеріалів не отримав, а тому під загрозу поставлені десятки, а може, сотні людських життів через можливе несвоєчасне

прибуття «швидкої допомоги».

Сам же «Майдан Фудс» жодним чином не пояснює неспроможність виконати договірні зобов'язання.

УСПП просить підприємства уважніше підходити до попередньої оцінки потенційних партнерів, з якими планується укладення контрактів, кредитних або товарно-грошових договорів, та продовжуватиме інфор-

мувати про виявлені факти невиконання зобов'язань тими чи іншими компаніями.

Що самостійно можна зробити? Необхідно оцінити становище майбутнього партнера на українському (міжнародному) ринку, уточнити його надійність як постачальника товарів (послуг) або купівельну платоспро-

можність, вивчити факти участі в судових розглядах (якщо такі є), проаналізувати кредитну історію, відгуки інших підприємств та інші фактори, які могли б свідчити про надійність і фінансової стабільності майбутнього партнера.

За більш детальною інформацією про можливості УСПП в питаннях вивчення потенційних партнерів і контрагентів звертатися в департамент з корпоративної безпеки УСПП, т / ф - (044) 278-18-58, E-mail: security@uspp.org.ua.

Ціна на нафту стрімко падає. Чи на благо?

Віктор Скаршевський, експерт

Ціна на нафту знижується з 2013 року, і в останні місяці увійшла в круте піке – на 18 січня 2016 склала 27,7 доларів за барель (марка BRENT).

Є думка, що основна причина падіння ціни на нафту – це уповільнення економічного зростання Китаю, який формує основний попит на нафту та інші сировинні товари. Є й інші причини – зняття санкцій з Ірану, зміцнення долара по відношенню до інших світових валют тощо.

На перший погляд, зниження ціни на нафту несе позитивні сигнали для української економіки – знижується ціна на імпортований газ (у контракті ціна газу за формулою прив'язана до ціни нафти за останніх три квартали), повинна знизитися ціна на бензин.

Однак, на жаль, на практиці все відбувається інакше. Ціна на бензин в Україні не знижується, і тут потрібно поставити запитання Антимонопольному комітету. А зниження ціни на імпортований газ не призведе до зниження ціни на газ для населення, оскільки в Меморандумі з МВФ український уряд взяв на себе зобов'язання ні в якому разі не знижувати ціну на газ для населення,

більш того, з 2017 року прив'язати ціну газу для населення до девальвації гривні, інакше транші від МВФ не бачити.

Деякі пересічні громадяни, та й недалекоглядні політики радіють нинішньому падінню світових цін на нафту, тому що від цього погано для економіки Росії. Так, справді, і навіть дуже. Однак при цьому одночасно знижуються ціни на основні статті українського експорту – на метал і зерно (близько 50% від загального експорту України). А це погано вже для України, так як скорочуються валютні надходження в країну і посилюється тиск на гривню. Ціни на метал і зерно знижуються з 2012 року, і це є однією з причин девальвації гривні в останні два роки.

Динаміка світових цін на метал і зерно впливає не тільки на курс гривні, але і на економіку в цілому. Протягом останніх 15 років українська економіка рухалася слідом за світовою кон'юнктурою:

зростають ціни на метал і зерно – зростає український ВВП, падають ціни – скорочується економіка. Шкода, що Україна працює як сировинний придаток інших країн, і жоден з українських урядів не виправив ситуації. Експорт сировинних товарів (метал, зерно, мінеральні продукти, хімія) в

останні роки становить 60-65% від загального українського експорту.

Якщо тенденція зниження світових цін на сировину в цьому році продовжиться, то замість прогнозованого урядом зростання в 2% ВВП ми отримаємо мінус 4-5%. Можуть бути проблеми і з курсом долара.

Для того, щоб виграти від зниження світової ціни на нафту та інші сировинні ресурси, Україні необхідно виробляти і продавати за кордон не сировину, а готову продукцію і товари з високою доданою вартістю.

Європейські стандарти на практиці: УСПП полегшує партнерам встановлення контактів

УСПП на власному прикладі спонукає підприємницьку спільноту України швидше переходити на європейські стандарти ведення діяльності та випробувати для цього прийняті в ЄС підходи. Так, союз одним із перших в Україні відкриває власну базу даних підприємств та громадських організацій/галузових асоціацій – членів УСПП для національних та закордонних партнерів. Її можна знайти у відкритому доступі на офіційному сайті організації <http://uspp.ua/>.

Це перелік вітчизняних компаній, промислових підприємств, асоціацій із зазначенням їх контактів, сфер діяльності, щоб максимально спростити завдання потенційним іноземним партнерам та інвесторам. Подібна ініціатива розглядається як додатковий шанс вивести вітчизняних експортерів на нові ринки та допомогти успішно реалізовуватись на них.

«Україна повинна показати свою відкритість, демократичність та гнучкість у веденні бізнесу», – переконані в УСПП.

Такий демократичний відкритий підхід є базовою умовою роботи всіх західних

партнерів українського бізнесу, зокрема, найбільшої ділової асоціації Європи *BusinessEurope*, з якою в Брюсселі нещодавно був підписаний Меморандум про співробітництво. Про потребу налагодження відкритих комунікацій йшлося і

в рамках засідань ініційованих УСПП Українсько-литовської двосторонньої ради, діяльності представництва українського бізнесу в ЄС (Брюссель), зустрічах із дипломатами та підприємцями Канади, США тощо.

В опублікований список увійшли в першу чергу члени організації, які є такими не тільки де-юре, але й беруть активну участь в діяльності союзу – роботі його комісій, експертних груп. Оприлюднені дані лише тих підприємств, які дали на це згоду.

Наразі робота над публікацією відкритої бази даних триває – вони постійно актуалізуються та оновлюються. УСПП сподівається, що інші українські об'єднання переймуть дану практику та таким чином посприяють просуванню вітчизняного бізнесу за кордон та поживавленню підприємницької та інвестиційної активності на

внутрішньому ринку.

Власне, подібні напрацювання вже є. Союз промисловців та підприємців Туреччини і України, що входить до складу УСПП, розробив новий веб-портал «Бізнес Міст», який полегшить представникам ділових спільнот обох країн пошук партнерів та інвесторів.

Даний комерційний портал, що доступ-

ний для всіх зацікавлених за адресою <http://bb.tusib.org/>, має інтерактивний майданчик, що дозволяє компаніям чи приватним підприємцям публікувати свої пропозиції до співпраці або ж відразу знайти партнера, необхідні продукти або послуги за кордоном. Майданчик є безкоштовним та передбачає прямі контакти між бізнесменами, адже це можна здійснити безпосередньо з порталу в онлайн-режимі.

«Фармак»: 90 років поруч з вами

23 грудня м.р. компанія «Фармак» відсвяткувала свій 90-й день народження. Упродовж цих років вона не зраджувала своїм цінностям, зберігала особливу атмосферу на підприємстві. Так само, як у далекому 1925-му, у працівників, захоплених улюбленою справою, народжуються нові ідеї.

Офіційним днем народження компанії «Фармак», створеної на базі Київського хіміко-фармацевтичного заводу ім. М.В. Ломоносова, вважається 23 грудня

1925 р. Протягом близько 70 років (за часів існування СРСР) діяльність підприємства була зосереджена на виробництві високоякісних лікарських субстанцій (активних фармацевтичних інгредієнтів).

Сучасний етап його розвитку розпочався в дуже суперечливі 90-ті роки ХХ століття. Траплялося все – і злети, і поразки.

Після здобуття Україною незалежності підприємство було на межі банкрутства, постала необхідність впровадження радикальних стратегій. Поворотним момен-

том можна вважати 1995-й, коли «комітет спасіння» очолила Філя Іванівна Жебровська. Її життя пов'язане з «Фармаком» з 1980 р., тож коли постав вибір між роботою у престижній аудиторській компанії та порятунком заводу, колектив якого давно

став для неї рідним, сумнівів та вагань не було. Професіоналізм екстра-класу в економічній галузі (Філя Іванівна – бухгалтер за освітою), надзвичайна інтуїція, вміння ризикувати та безмежна відданість команди сприяли пошуку нетривіальних рішень,

дозволили зберегти найкраще з існуючого та освоїти нові горизонти.

Зокрема, топ-менеджментом компанії «Фармак» з огляду на нерентабельність виготовлення субстанцій та підвищення вимог до екологічної безпеки було вирішено здійснити демонтаж хімічних потужностей та надати перевагу перепрофілюванню на випуск готових ліків. «Ми розуміли, що в центрі Києва вдосконалювати хімічне виробництво неможливо», – згадує Ф. І. Жебровська. Маленька деталь: до 1994 р.

у портфелі «Фармак» налічувалося лише 5 найменувань готових лікарських засобів.

В 1996 році в рамках програми TACIS Україні та Білорусі було виділено 2,6 млн екю для створення препарату L-тироксину з метою ліквідації негативних наслідків аварії на ЧАЕС. Науковими розробками з виготовлення субстанції і готової лікарської форми займалася група вчених Інституту ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України, побудову таблеткового виробництва, що відповідало правилам і вимогам GMP, здійснювала австрійська компанія FALCON. У 1998 р. спеціалісти компанії «Фармак» ввели виробничу лінію в експлуатацію.

Плідна співпраця з вітчизняними ендокринологами на цьому не завершилася. Опріяминою професійною вершиною стало освоєння сегмента інсулінів. 1999-го року з упаковки фармасуліну (високотехнологічного рекомбінантного людського інсуліну) стартувало партнерство з американською компанією Eli Lilly, а вже через 4 роки було підписано угоду про передачу компанії «Фармак» ліцензійної технології виробництва його готової лікарської форми. З 2005 р. функціонує технологічна лінія з випуску людських генно-інженерних інсулінів (із використанням субстанцій Eli Lilly).

Показник продажів інсулінів «0», з якого компанія розпочинала діяльність у далекому 2000 р., сьогодні сягнув до рівня понад 30%, продукт здобув довіру як лікарів, так і споживачів. На нинішньому етапі портфель компанії містить практично всі сучасні цукрознижувальні препарати, які використовуються в терапії цукрового діабету 1

і 2 типів та його ускладнень. Частка препаратів ендокринологічного профілю становить 11% від загального обсягу продажів.

У 2014 р. частка компанії «Фармак» серед усіх виробників лікарських засобів на українському ринку становила 5,6%, серед вітчизняних підприємств – 16,4%. Окрім ендокринологічного напрямку, її діяльність сфокусована на випуску ліків для терапії респіраторних, кардіоваскулярних захворювань, патології шлунково-кишкового тракту, нервової системи, опорно-рухового апарату, створенні антимікробних агентів.

Генеральний директор компанії «Фармак» Ф.І. Жебровська

В асортименті компанії «Фармак» понад 300 найменувань лікарських засобів. Щороку він поповнюється близько 20 новими засобами. На різних етапах досліджень знаходяться 74 сполуки.

Сьогодні завод з випуску лікарських препаратів – це комплекс з автономним живленням, герметичними приміщеннями, фільтрами води і повітря, стерильними шлюзами. Його виробничі потужності відповідають вітчизняним правилам та загальноновизнаним європейським критеріям GMP (Good Manufacturing Practice), за останні 15 років уведено в експлуатацію 20 сучасних технологічних майданчиків та мікробіологічну лабораторію, оснащену за останнім словом науки й техніки. Результат вражає: щорічно тут випускається 993 млн (!) таблеток, налагоджені лінії для виробництва драже, капсул, туб, рідких форм (спрей, флаконів, ампул та картриджів), шприців та поліетиленових флаконів.

Майже 7% прибутку «Фармак» інвестує в наукові дослідження та новітні розробки, у

цій сфері задіяні 110 співробітників, отримано більш ніж 50 патентів, щорічно надається понад 10 охоронних свідоцтв.

Першими кроками лідера української фармацевтичної індустрії на ринку ЄС стали реєстрація і маркетинг (у партнерстві з німецькими колегами) у 22 державах генеричного рентгенконтрастного засобу для проведення магнітно-резонансної томографії у 2007 р. Підкорення, здавалося б, не досяжної вершини яскраво продемонструвало злагодженість роботи, відповідальний підхід, здатність бездоганно працювати навіть в складних умовах. Українські препарати отримали високу оцінку європейських експертів, а згодом і пацієнтів.

«Я глибоко пишаюся тим, що саме фахівці

«Фармак» – це золоті голови! Вони першими в Україні змогли зробити такий прорив, бездоганно виконати амбітне завдання прориву на європейський ринок в умовах величезної конкуренції. «Знак якості» – це не просто високі слова, а сутність нашої роботи», – говорить Ф.І. Жебровська. Тоді, у 2007-му, вона висловила надію, що проект стане першою, але не останньою «українською ластівкою» на європейському фармацевтичному просторі. І не помилилася.

Нещодавно світова медична спільнота знову заговорила про досягнення українських науковців. У жовтні 2014 р. в рамках Третього противірусного конгресу, який відбувся у Амстердамі (Нідерланди), вперше було представлено нові багатообіцяючі результати досліджень українського препарату амізон. Міжнародною групою дослідників Іллінойського технологічного

інституту, дитячого дослідницького госпіталю ім. св. Іуди та ПАТ «Фармак» було виконано дослідження противірусної активності препарату щодо вірусів грипу in vitro.

Нині препаратами, випущеними на виробничих лініях заводу, користуються мешканці понад 20 країн світу: більш ніж 1/5 продукції експортується (+4,8% порівняно з 2013 р.). Представництва компанії діють в Узбекистані, Білорусі, РФ, Казахстані, Киргизії.

У сфері доклінічних/клінічних випробувань реалізується близько 30 проектів, компанія плідно співпрацює з 22 науковими установами НАМН України. «Фармак» продовжує накопичувати досвід забезпечення регуляторної відповідності лікарських засобів,

розробки досьє й адаптації їх до потреб різних країн (створено близько 1 тис. наукових досьє).

Не зупинятися на досягнутому та йти вперед всупереч обставинам – таким є лейтмотив діяльності спів-

робітників компанії «Фармак». Дивовижно, проте в період стагнації вітчизняної економіки підприємству вдалося не лише «залишитися на плаву», а й значно наростити потужності.

У 2015 р. портфель компанії поповнився препаратами, які лікують артеріальну гіпертензію, сприяють ліквідації проявів герпесу на губах та обличчі, усувають больові синдроми середньої та сильної інтенсивності, позбавляють болю від остеохондрозу й остеоартрозу, відновлюють детоксикаційну функцію печінки.

Колектив компанії «Фармак» не зміг лишитися осторонь буремних подій, які ско-

лихнули Україну у 2013-2015 рр. та стали початком справжнього національного відродження.

«Усі ми жили життям Майдану. Взимку кожен мій робочий день розпочинався з відвідування Інтернет-сторінки спільноти «Євромайдан SOS» і перегляду існуючих потреб. Працівники їдальні готували для мітингувальників, здійснювалися поставки ліків, надавалася інші допомога – придбання дизель-генератору, палива тощо. Ми абсолютно впевнені: зміни, заради яких народ вийшов на головну площу столиці, були життєво необхідними, без них суспільство не могло розвиватися далі», – згадує керівник компанії.

Під час анексії Криму постали нові виклики. Наприклад, екіпаж крейсера «Гетьман Сагайдачний», який повернувся із бойового завдання в Одесу, не міг придбати навіть паливо та технічні деталі, оскільки рахунки судна було заблоковано. Турботи щодо облаштування крейсера та розміщення його команди взяло на себе підприємство «Фармак».

Нині підтримується зв'язок зі співробітниками, що знаходяться у зоні АТО. Жодного працівника не було звільнено. У звичному режимі працюють підрозділи в регіонах, що контролюються українською армією.

Більше року компанія передає військовослужбовцям ліки, бронжилети, комплекти військової форми, термобілизну, протидощові костюми, взуття, засоби особистої гігієни, польові аптечки, прилади нічного бачення (тепловізори), радіостанції, генератори, автохолодильники, намети, каремати, спальні мішки, біноклі.

Компанія дотримується стандартів соціальної відповідальності. П'ять років тому вона розпочала будівництво заводу у Шостці (Сумська обл.). Інвестиції в проект сягнули 281 млн гривень. «Фармак» відчуває себе

частиною цього міста і всіляко сприяє популяризації здорового способу життя серед населення. Більше 100 працівників заводу є добровільними донорами крові для дітей, які отримують лікування в НДСЛ «Охматдит» та Київському обласному онкологічному центрі. У партнерстві з командою Школи лідерів майбутнього, в якій навчаються ініціативні працівники компанії, реалізуються заходи щодо відродження містечок та сіл нашої держави, впроваджуються еко-ініціативи, спрямовані на захист довкілля.

Відзначити 90-ту річницю професійної діяльності компанія вирішила в незвичайний спосіб: за підтримки Подільської районної організації Товариства Червоного Хреста компанією «Фармак» було започатковано довготривалий соціальний проект «Прийомні онуки», спрямований на покращення умов життя літніх людей. Компанія «Фармак» взяла під опіку більш ніж 300 стареньких – мешканців Подолу в Києві, міста Шостка (Сумська область) та села Немиринці (Житомирська область), які за віком є ровесниками підприємства. Їм передають медикаменти, продукти, одяг, взуття тощо. До акції вже долучилися близько 2 тис. «фармаківців».

Окрім збору корисних, члени колективу створюють для дідусів та бабусь незвичайні «ліки від самотності та смутку», передаючи їм дитячі листи та малюнки.

На основі розповідей-спогадів літніх людей, які стали учасниками проекту «Прийомні онуки», створено унікальну для України книгу «Щоб жити. Розуміючи Київ». Урочиста презентація видання, яке дозволяє здійснити віртуальну подорож у Київ 30-90-х років минулого століття, відбулася нещодавно в КМДА.

У числі «титулів» компанії «Фармак» – відзнаки «Найкращий вітчизняний виробник», «Сумлінний платник податків», нагорода

«За перший масштабний проект SAP у фармацевтичній галузі», перемога у конкурсі BEST CIO серед найкращих IT-менеджерів. Генеральний директор ПАТ «Фармак» Філя Іванівна Жебровська неодноразово ставала переможницею у номінації «Найкраща жінка-підприємець».

Майже сто років за плечима компанії, а вона є молодого, інноваційною, енергійною та соціально відповідальною. Чудовий взірєць для тих, хто втомився від «зради» та занурився в песимізм. Тож історія лише починається!

Давайте создавать общий язык бизнеса

Александра Лезговко, президент компании DRVI (Литва, Вильнюс)

Несмотря на внутренние и внешние сложности, геополитические вызовы и тяжелые реформы, совершенно очевидно, что Украина как суверенное государство держит прямой курс в европейскую семью. Разумеется, на пути ее ожидает не одно испытание, но в наступившем 2016 году со стороны уже совершенно ясно видно, что изменения происходят необратимые, а назад дороги просто нет.

Европейский инвестор в Украине будет чувствовать себя комфортно, если будет видеть те же стандарты ведения бизнеса, что и у себя дома. Украинским промышленникам и предпринимателям, начинающим или уже начавшим экспорт продукции или услуг в страны Евросоюза, необходимо знать действующие страховые стандарты, необходимо ознакомиться с условиями, ценообразованием (имеет большое влияние на конечную стоимость продуктов и услуг), актуальностью работы на экспорт. И именно в этом Институт страхования и управления рисками (Draudimo ir rizikos valdymo institutas - DRVI) видит свою миссию в

Украине.

Наше сотрудничество с Украинским союзом промышленников и предпринимателей может перерасти в большое общее дело.

Уже в ближайшее время мы планируем провести ряд мероприятий по повышению квалификации предпринимателей по таким темам, как энергетика, окружающая среда, перерабатывающая промышленность, ЖКХ, строительство, борьба с коррупцией, стратегическое планирование, управление проектами, безопасность и т.д.

DRVI будет готов регулярно организовывать и проводить семинары, тренинги и мастер-классы для членов УСПП в Киеве и в других крупных городах Украины с марта 2015 года. Занятия будут проводить квалифицированные преподаватели и бизнес-тренеры DRVI, эксперты и специалисты из Конфедерации промышленников Литвы, а также другие высококвалифицированные специалисты.

Сотрудничество планируется развивать по 2-м направлениям: при участии европейских фондов и двусторонние проекты DRVI и УСПП. DRVI также будет проводить

мониторинг предоставляемой помощи ЕС, разрабатывать и согласовывать с конечным потребителем условия концепта заявок.

Мы будем рады совместной работе. Впереди – долгий путь. За 25 лет интеграции Литвы в Евросоюз (а наша страна уже десять

лет полноправный член ЕС), мы только на две трети соответствуем среднему уровню жизни, доходам, социальным гарантиям в ЕС. Но в этом есть определенный плюс для работы с Украиной. Мы уже знаем ЕС, но еще понимаем вас. Давайте создавать общий язык бизнеса.

Як стимулювати столичну промисловість

Керівники столичних підприємств, представники УСПП, Київської держадміністрації обговорили поточну економічну ситуації та виклики, з якими стикається вітчизняний товаровиробник, та направили план спільних дій на 2016 рік. Про це йшлося на засіданні президії Ради директорів підприємств, установ та організацій м. Києва.

Учасники засідання ознайомились із діяльністю держпідприємства «Київприлад», яке випускає високотехнологічні прилади, в тому числі бортові системи орієнтування для космічних кораблів, та зауважили потребу розширення ринків збуту саме для української інноваційної продукції.

«Економіка України потребує стимулів до розвитку, адже за останній рік скотилася в п'ятірку найгірших у світі за оцінкою міжнародних партнерів. Такими стимулами має стати відновлення промислового виробництва, підвищення наукоємності та доданої вартості товарів, визначення власної ніші на міжнародному ринку і спільна праця держави та бізнесу над диверсифікацією експорту, завоюванням нових ринків збуту», – зазначив президент УСПП, голова Антикризисової ради громадських організацій Анатолій Кінах.

З ним погодився і заступник генерального директора «Укроборонпром» Юрій Пащенко. Він акцентував на тому, що продукція оборонного призначення ви-

робництва вітчизняних підприємств знаходиться на високому рівні. Раніше вона експортувалася до РФ, тепер же, з огляду на агресію цієї країни, швидко переорієнтовується на нові внутрішні та зовнішні замовлення. Київські заводи «Київприлад», «Радар», «Артем», «Арсенал» тощо потребують більше нових замовлень, вважає Юрій Пащенко.

За участі представників КМДА ділові кола шукали шляхи стимулювання промислового виробництва в регіоні. Одним із таких виходів може стати зменшення плати за землю промисловим підприємствам столиці. Заступник директора департаменту земельних ресурсів міської держадміністрації Юрій Кулаковський повідомив, що з 1 січня 2016 року внесені зміни до держбюджету щодо індексації земель загального призначення і ведення підприємницької діяльності з прив'язкою до показників інфляції. Це призведе до подорожчання землі для підприємців і промисловців. Чи не стане воно критичним для столичної промисловості? Ділова спільнота і міська рада мають в короткий термін дати відповідь на це запитання та вжити додаткових заходів, якщо вони є необхідними.

Президія Ради директорів прийняла план роботи на 2016 рік, передбачивши конкретні завдання для спільної роботи чи внесення пропозицій держструктурам.

Зміст

Чи є в Україні шанси вийти на пряму економічного розвитку?.....	2
Потрібно робити ставку саме на передові технології.....	6
Європейці вітають активізацію громадянського суспільства в Україні.....	9
У 2016 році можна чекати ще три угоди про ЗВТ.....	10
Для реіндустріалізації потрібна комплексна державна політика.....	11
Фоторепортаж.....	14
Одна із найбільш модернізованих галузей українського виробництва – кондитерська – втрачає свої позиції.....	16
Херсонський бізнес шукає нові ринки.....	18
Україні потрібен новий закон про податки.....	19
Окремий «наїзд» чи політика тиску на підприємців?.....	25
Система професійно-технічної освіти має бути збережена.....	28
УСПП може допомогти підприємцям уникнути ненадійних партнерів.....	30
Ціна на нафту стрімко падає. Чи на благо?.....	31
Європейські стандарти на практиці: УСПП полегшує партнерам встановлення контактів.....	32
«Фармак»: 90 років поруч з вами.....	33
Давайте створювати об'єднаний мовний бізнес.....	37
Як стимулювати столичну промисловість.....	38

© Український союз промисловців і підприємців

Редактор: Людмила Жук

Журналіст: Ірина Кицюк

Дизайн та верстка: Ірина Шеліхова

Шановні колеги, Ваші думки, побажання та пропозиції, зокрема і інформаційні матеріали, які б Ви хотіли розмістити на сторінках «Вісника УСПП», прохання надсилати за адресою pr@uspp.org.ua.

Телефон: (044) 536-96-32